

Catalunya triomfant, sera Espanya rica y plena.

Com tots els problemes que la vida planteja, el del catalanisme que desde fa molt temps remou la opinió espanyola, va plantejarse com una afirmació o tesis, a la que va oposarse una altre afirmació antitética y haurá de resoldres venturosament en una síntesis que enclogui armoniosament la sustentivitat de abdues afirmacions.

Es pedra fonamental del regionalisme, la del reconeixement de la personalitat catalana, personalitat que ha perdurat a través de totes les evolucions històriques y malgrat les repetides empentes unificadores, que a pretest de donar uniformitat a Espanya, sols haurían conseguit ferli perdre la seva característica, ya que 'l dia que les regionalitats espanyoles haguessin deixat de ser lo que son, per llei de la seva naturalesa y de la seva vida, el conjunt que formen hauría perdut també tota la seva modalitat general integrada per les de cada una de les regions a la manera que'l color blanch, aparentment incomplex, se descompon en les coloracions del arch de Sant Martí.

Ha perdurat Catalunya, com ho comprovan la seva historia, el seu llenguatge, les seves tradicions, l'legislació y literatura y l'Estat mateix ha reconegut en diferents ordres legals la unitat de Catalunya, si be no l'hi ha assignat la seva major extensió, sino aquella part que's considera com a medi irreductible.

El fet històric y actual de la personalitat catalana, ja no's discuteix; pero la inconciencia general d'aquell fet, va produhir en els primers temps de la seva pública revelació mitjansant el catalanisme, una desfeta d'entussiasmes en pro y en contra, y fins la conflagació d'apassionades tendencies, que haurían arribat a contraposar els noms d'Espanya y Catalunya.

Avuy desfeta la aparent incompatibilitat o contradicció dels dos termes, se prepara una labor essencialment patriòtica; la de fer reviurer tota la potencialitat catalana y en lo possible la de totes les regions germanes, pera arribar definitivament a una era de prosperitat general en la que Espanya desentrotlli totes les seves energies; era en la que, rebutjant un mal entés patriotisme que volia aforar les peculiars modalitats per por de que mermessin la unitat del conjunt, cada organisme individual o colectiu, cumplint la seva particular missió contribuirá al espadiment y avens de tota l' Espanya, com la vida d'aquesta conservant la seva naturalesa esencial y les seves característiques, contribuirá a l'obra de conjunt, a la solidarició universal, al profit de tota la humanitat, sens perjudici de la seva acció y finalitat propies.

Aquesta obra patriòtica, exigeix constancia y ferma voluntat perque no te'ls llampants atractius de les propagandes extremoses, sino aquella apacible feconditat de totes les grans causes y haurá de bregar al ensemps contra'ls que creuen que tota acció es pertorbadora, y contra'ls que no comprenen la política ni les grans evolucions, sense la revolta sorollosa y sagnanta.

Temps al temps, y entussiasme y seny en l' acció; la causa de Catalunya triomfará, preparant l'avenir d'una Espanya rica y plena.

JOSEPH COMA.

Siluetes vallesanes

A l'Atmella tothom el coneix y respecta, en el Vallès son molts els que l'estiman y a Barcelona te antichs amichs que no l'oblidan.

Enteniment clar, inteligencia conreuada, cor obert a tot noble sentiment, es un bon amich, un excelent compay.

Sa conversa animada, culta y discreta, sovint xistosa, sempre agradable, el fá extraordinariament atractiu, no te enemichs.

No es jove pero tampoch es vell, sa fasomia es simpática y expresiva, sos ulls vius y aixerits, sa despentinada barba y cabells, d'un blanch rojench, no es alt ni baix; sota l'humilt barret tou, o la democrática caxutxa, y sota la roba modesta que vesteix quan ve a mercat a Granollers, s'hi endevina el senyor, mes que'l senyor, el *getlemant*.

Sense moures are del Vallès, hont hi te arrels que'l subjectan, la seva ánima somiadora sovint aixeca el vol, s'allunya y vola pel demunt de París, recordant altres temps de la seva vida, no tant tranquils y reposats com els d'ara.

Es dels nostres, dels que treballan per la autonomia de Catalunya ab fé fervorosa.

EL VALLÈS NOU l'honra ab sa amistat.

V.

Crónica de la Comarca

La Atmetlla

La persistent sequia es causa de forta preocupació entre la gent pagesa; no saben lo que han de fer, si sembrar o no; alguns s'hi arriescan, molt dubtosos dels resultats. Segueixen les pregaries, anant en professons, per cert bastant concorregudes, a les ermites y capelles de la demarcació porroqual El senyor Rector posa en aixó un zel digne de la major lloansa.

◆◆◆

Continuan, encara que lentament, les obres del edifici qu'ha de servir pera escoles. Está ja acabada una de ses ales, y próxim a esser coberta l'altre, debent procedir després a la construcció del cos central. S'executa tot seguint fidelment el projecte formulat per l'intel·ligent arquitecte D. Manel Raspall. Resultará un edifici molt simpátich, donchs a part de sa suficiencia, per ses línies y proporcions armonisarà perfectament ab la tónica general del poble y del país.

En cambi se trova paralísada la construcció de la plataforma devantera de la Iglesia Parroquial, que també ab acert va projectar el precitat arquitecte, y que te de completar la reforma motivada per la traslació del vell cementiri. Falta sols ultimar alguns detalls pera poder comensar les obres, que a mes de satisfer els desitjos de tothom, vindrían molt be en les actuals circumstancies. Nostra súplica al Sr. Raspall

—Camisería Puig. Pelayo, 32, Barcelona.
Especialitat en Camises a mida.

◆◆◆

Mes que a dotzenes se compten per centenars les persones que's fan vacunar. Lo doctor Sr. Bassa ab gran abnegació ho ha facilitat a tota hora y per tots els medis. Mereix un aplauso.

Mollet

Avuy a la tarde, en l'espaió teatre del Ateneu, tindrà lloch, per segona volta, l'hermosa y simpática festa de *L'arbre de Nadal*, dedicada a la mainada y a benefici dels pobres de la població. La part artística está encomanada a reputats cantors de Barcelona y a diferents nens y nenes dels colegis del poble. Se cantarà l'himne escrit espressament pera aquesta festa y's repartirán dolsos a la quitxalleta.

◆◆◆

Nostre amich Sr. Plantada ja segueix bé de la dolencia que, ab greu recansa, va privarlo de pendrer part en el meeting que en pro de la bona parla, va celebrarse ab exit gran, el diumenge prop-passat.

Ens alegrém moltíssim de la millora.

◆◆◆

Meeting del Bon Mot.—Ab assistencia d'una gentada inmensa, que omplía de gom a gom el local del Ateneu, se celebrá el Diumenge passat a les tres de la tarde, el meeting anunciat per la purificació del llenguatge, que vingueren a donar alguns elements de la «Lliga del Bon Mot».

Presidí l'acte el diputat a corts per el districte Sr. Plaja, tenint a sos costats al Sr. Alcalde y al diputat provincial Sr. Fages.

Comensá l'acte ab un himne que cantaren els nens y nenes de les escoles.

Feu us de la paraula D. Joaquim Abercat, qui en son parlament ens feu veurer com es bon catalá el qui vol la bona paraula, que sent nostra llengua la mes dolsa, es llástima siga embrutada pels fills de Catalunya. Esplicá com la blasfemia no sols insuita a Deu sino a la Patria y fustigá als que renegan perque embruten nostra llengua.

D. Arseni Portabella, convensut de que tots els aplegats estan d'acort ab els fins de la Lliga del Bon Mot, demana propaguin sos ideals. Esplicá com se deu la fundació y propagació de la Lliga al Dr. Aragó y al insigne Maragall. Demostrá com per sentiment de dignitat humana y per cultura, habem de perfeccionar el llenguatge y en nom dels tres lemes, Llivertat, Igualtat y Fraternitat, prová que deu aborrire la blasfemia, perque está contra ells. Y acabá excitant a tothom que treballi ab entussiasme perque Catalunya recobri la fama del bon parlar.

D. Amadeo Casanovas: Explicá com Catalunya vexada mentres s'ha preocupat sols de son bé material, ha vist surgir son renaixement quant s'ha preocupat de son bé moral, produint llavors genits en tots els ordres del saber. Diu que la Lliga pot anar al costat de tot avens moral, ja que lo primer qu'ha donat impuls al renaixement de nostre poble, ha sigut la regeneració del llenguatge; els Jochs Florals l'han depurat oficialment, nosaltres el volem depurar en la boca del poble, treynt d'ella les paraules groixudes y acabá excitant als assistents per que cada un siga un paladí per fer nostra llengua ben florida.

D. Lluís Massot: Ab fogosa paraula diu, que sent gran alegría al veurer que Mollet com molts altres